

သောင်းငါးစုံ

ဟေ့ ဒီကုန်မနဲ့

စာရေးသူ

စာရေးသူ အမှာ စာ

၁၉၆၇ ခုနှစ် မိုးအကုန် ဆောင်းအကူးကာလ။

စာရေးသူ ဗိုလ်ဖြစ်ခါစ တစ်နှစ်ပင် မပြည့်သေးသည့်အချိန်။ နေရာက ကရင်ပြည်နယ် မြောက်ဘက်အစွန်က ဖာပွန်မြို့ကလေး။

စစ်ဆင်ရေးက ပြန်ရောက်ပြီး ဆောက်ပြီးစ လူပျိုအရာရှိဆောင် အသစ်ကလေးသို့ ပြောင်းရ၍ ကျွန်တော်တို့ တပ်မှ လူပျိုအရာရှိများ အလွန်ကျေနပ်ပျော်ရွှင်နေကြ၏။ အရင်ကမူ ထရံကာ အင်ဖက်မိုး ခယိုးခယိုင် အိမ်အိုလေးမှာ နေခဲ့ကြရသည် ။ ယခုမူ အရာရှိလူပျိုဆောင် အုတ်ပတ်ကား Single Quarter အသစ်ကလေးက ရိပ်သာအသစ်ကလေးနှင့် အတော်ပင် သားနားလှ၏။

ရိပ်သာအသစ်ကလေးမှာ ဆောက်ပြီးသည် နှင့် သင်တန်းတစ်ခု ဖွင့်သည် ။ လူသုံးလေးငါးဆယ် တက်ကြသည် ။ သင်တန်းကာလက လေးပတ်ခန့်ဟု ထင်ပါ၏။ နေ့စဉ် သင်တန်းသားများ ဝင်ကြထွက်ကြ ဆေးနွေးကြနှင့် လူစည်ကားလှ၏။ သင်တန်းကို တပ်ရင်းမှူးကြီးကိုယ်တိုင် လာရောက်ပို့ချ၏။ တပ်ရင်းမှူးကြီးမှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က အိုင်အေအောင်ပြီးမှ တပ်ထဲဝင်လာသူဖြစ်ရာ စာပေဝါသနာပါသည် ။ အဟောအပြောလည်း ကောင်းသည် ။ အားကစားလည်း ဝါသနာပါ၍ ဘောလုံး၊ တင်းနစ်၊ ကြက်တောင်လည်းကောင်းသည် ။ ပို့ချမှုအလွန် ကောင်းလှ၍ နေ့လည်ထမင်းစားပြီးစ ငိုက်မျဉ်းချိန်များ ၌ပင် သင်တန်းသားများ တဝါးဝါး တဟားဟားနှင့် နေအောင်ပို့ချနိုင်၏။

“ဟေ့ ... ကိုစိုးဝင်း .. ခင်ဗျားတို့ ဟာ ဆူညံနေတာပဲ။ ဘာသင်တန်းလဲဗျ”

ထိုသင်တန်းသို့ တက်ရောက်နေသည့် တစ်ဆောင်တည်းနေ ဗိုလ်စိုး

ဝင်းကို မေးမိရာ ...

“ကွန်မန်ဒို သွေးသောက်သင်တန်းလေ”

“ဪ”

“ဘယ်သူတွေ ပါသလဲဗျ”

“တပ်ခွဲမှူးထဲက ဗိုလ်ကြီးအေးကျော်နဲ့ တပ်စုမှူးထဲကတော့ ကျွန်တော်ရယ်၊ ဗိုလ်တင်အေးနဲ့ ဗိုလ်သိန်းထွန်းရယ်ပါပဲဗျာ။ နောက်ကတော့ ခင်ဗျားတို့ အလှည့် လာမှာ ပေါ့”

သူတို့ သုံးဦးလုံး ၁၉၆၄-၆၅ ကော်မရှင်များ ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်ထက် စီနီယာများ ပါပေ။ ညနေ ထမင်းစားချိန်၌ သူတို့ သုံးဦးက ကွန်မန်ဒိုအကြောင်း ဆွေးနွေးကြ၏။

ကွန်မန်ဒိုဆိုတာ ဘာလဲပေါ့။

ကွန်မန်ဒို စစ်နည်းဗျူဟာဆိုတာ ဘာလဲပေါ့။

သူတို့ ဆွေးနွေးကြမှ ကွန်မန်ဒိုအကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စ သိရတော့ ၏။ ဗိုလ်သင်တန်းမှာ တုန်းက မသင်ခဲ့ရဘူးပါ။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ ဖာပွန်တပ်ရင်း ပတ်ပတ်လည်၌ ဒေသခံ သောင်းကျန်းသူများ များများ စားစားမရှိပါ။ အစုအဖွဲ့ငယ်လေးများ သာ ရှိပါသည်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအဖွဲ့လေးတွေက ယာဉ်တန်း ချောင်းပစ် ဟို စခန်းလာပစ်၊ ဒီစခန်းလာပစ်နှင့် ဒုက္ခတော့ မကြာခဏပေးပါ၏။

“ဒီကောင်တွေကို ကွန်မန်ဒိုနည်းနဲ့ ချေမှုန်းမှ ရမယ်”

တပ်ရင်းမှူးကြီးက မှတ်ချက်ပြုသည်။ ။ ထို့နောက် တပ်ခွဲအသီးသီးမှ သူ့စိတ်ကြိုက် လူ သုံးလေးငါးဆယ်ရွေးပြီး သူကိုယ်တိုင် သင်တန်းပေး

သည် ။ ကွန်မန်ဒို စစ်နည်းဗျူဟာများကို ပို့ချသည် ။ တပ်ရင်းမှူးကြီး သာမကဘဲ ဒုတပ်ရင်းမှူးနှင့် ဝါရင့်တပ်ခွဲမှူးကြီးများကလည်း သင်တန်းပို့ချပေးကြသည် ။ သင်တန်းဆင်းတော့ Mess Night ညစာစား ပွဲ လုပ်ပေးသည် ။

“ကဲ ... ပမာဏအနေနဲ့ မင်းတို့ ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့ကို မကြာခင် Field မှာ ချစမ်းကြည့်ရမယ်ဟေ့”

တပ်ရင်းမှူးကြီး ထမင်းစားပွဲမှာ အမှာ စကားပြောတော့ ထိုသို့ဆိုသ ည် ။ တကယ်လည်း သုံးလေးရက်အတွင်း တပ်နှင့် ၁၅ မိုင် ၂၀ ခန့်အကွာရှိ ရည်မှန်းချက် Mission တစ်ခုကို သွားတိုက်ခိုင်းလိုက်၏။

သုံးရက်လောက်ကြတော့ ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့ ပြန်ရောက်လာသည် ။ ညစ်ပတ်ပေရေနေကြ၏။ သို့ရာတွင် အားလုံး အပြုံးပန်းတွေ ဝေဆာ လာ၏။ ခေါင်းဆောင်က ဗိုလ်ကြီးအေးကျော်နဲ့ ဗိုလ်စိုးဝင်း။

ရည်မှန်းချက် ရန်သူစခန်းကို စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့၍ အရေးကြီး ရန် သူစာရွက်စာတမ်းများ နှင့် လက်နက်ငယ် သုံးလေးလက် ရလာ၏။

သူတို့ ပြန်ရောက်ရောက်ချင်း ဂျစ်ကားဖြင့် ရိပ်သာသို့ တပ်ရင်းမှူးကြီး ချက်ချင်းရောက်လာ၏။

အားလုံးက တပ်ရင်းမှူးကြီးကို အလေးပြုကြပြီး တစ်ခဲနက် အော် လိုက်ကြ၏။

“ဟေ့ ... ဒို့ ကွန်မန်ဒိုကွ”

တပ်ရင်းမှူးကြီးက အောင်ပွဲရလာကြသူများကို တစ်ဦးချင်း ပြုံးပြုံးကြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်သည် ။

“ကွန်ကရက်ကျူလေးရှင်း သွားကြီး”

သွားကြီးဆိုသည် မှာ ဗိုလ်အေးကျော်ကို သူပေးထားသည့် Nickname ဖြစ်၏။

သူတို့ ကွန်မန်ဒို တပ်ဖွဲ့ကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော် အလွန်အားကျသည် ။ ဒါပေမယ့် ကွန်မန်ဒို သင်တန်းမတက်လိုက်ပါ။ ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့ လေး ငါးခါ အောင်ပွဲရပြီးသည် နှင့် တပ်ရင်းမှူးကြီးလည်း တိုက်ရိုက်ဗျူဟာမှူးတာဝန်ဖြင့် ရာထူးတက်ကာ တပ်ပြောင်းသွားရသည် ။ ကျွန်တော်လည်း ဖာပွန်မှ ကမမောင်း ပြောင်းရသည် ။ မကြာမီ မိန်းမပါရတော့သည် ။ ထို့ကြောင့် သာမန်တိုက်ခိုက်ရေးတပ်ခွဲမှာ ပင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရပြန်သည် ။

သို့ရာတွင် ကွန်မန်ဒိုကို စိတ်ဝင်စားဆဲ။ ကွန်မန်ဒို တပ်ဖွဲ့များ ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို အားကျနေဆဲ။ ကွန်မန်ဒို ရဲဘော်များ ၏ “ဟေ့ . ဒို့ကွန်မန်ဒို” ဟု တစ်ခဲနက် အော်သံဟစ်သံကို ကြားယောင်နေဆဲ။

ယခု ဤစာရေးတော့ ငယ်စဉ်က အသံများကို ကြားယောင်ရင်း ကိုယ်ကိုယ်တိုင် တိုက်ခဲ့သော ကွန်မန်ဒိုတိုက်ပွဲအပါအဝင် ကိုယ့်အထက် အရာရှိကြီးများ ၏ ကွန်မန်ဒိုတိုက်ပွဲများ အကြောင်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာများကို လက်လှမ်းမီသရွေ့ စုဆောင်းကာ ရေးသားတင်ဆက်လိုက်ပါသည် ။

ကွန်မန်ဒိုဆိုတာ ကြားသာကြားဖူးကြတာ။ သာလဲဆိုတာ ဂဃနဏ မသိကြသေးသူများ အတွက်ကား ယခုကျော်နော် ရေးသားတင်ဆက်လိုက်သည့် “ဟေ့ ဒို့ကွန်မန်ဒို” စာစုက နိုင်ငံတကာ ကွန်မန်ဒို ဗဟုသုတများ နှင့် တင့်သင့်သော ဝီရိယကိုပါ ပေးစွမ်းနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ယူဆမိကြောင်းပါခင်ဗျား။

ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့ကြပါစေ။

နေရာ-ရန်ကုန်မြို့။

ရက်စွဲ-၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁)ရက်၊

*

ကွန်မန်ဒို ဟူသည်

ကွန်မန်ဒို Commando
ဟူသည် သမရိုးကျ ဗျူဟာအမြင်အရ
လုံးဝမဖြစ်နိုင်ဟူသော တာဝန်မျိုးကို
မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင် သမရိုးကျမဟုတ်သော
နည်းလမ်းများ ဖြင့် အောင်မြင်အောင်
တိုက်ခိုက်နိုင်ခြင်း သည် ပင်လျှင်
ကွန်မန်ဒို အစစ် ဖြစ်တော့သည် ။

*

တိုက်ပွဲဝင် ကွန်မန်ဒိုတပ်ဦး

အခန်း (၁)

ကွန်မန်ဒိုအကြောင်း သိကောင်းစရာ

ကွန်မန်ဒိုဆိုတာ ဘာလဲ

“ကွန်မန်ဒိုဆိုတာ ဘာလဲ” ဟု မေးလာပါမူ ဂဃနဏ သိသူ ဖြေနိုင်သူ အတော်ပင်နည်းဦး မည်ထင်ပါသည်။ စာရေးသူ ကျွန်တော်ပင်လျှင် ကွန်မန်ဒို Commando ဆိုသော စကားကို အရာရှိ ဖြစ်စက ကြားဖူးခဲ့သော်လည်း ဘာမှန်းဆိုတာ အသေအချာမသိခဲ့ပါ။

၁၉၇၉ ခုနှစ် ဗထူးတိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း ပြောင်းရပြီး တာဝန်အရ စစ်စာပေများကို မလွဲမရှောင်သာဘဲ ဖတ်ရမှတ်ရမှ အတော်အတန်သိလာရပါသည်။ ။ တိုက်ခိုက်ရေးကျောင်း၌ တိုက်ပွဲသုံး သပ်ချက်များ မကြာခဏလုပ်ရင်း သမားရိုးကျတိုက်ပွဲများ သာမက ကွန်မန်ဒိုတိုက်ပွဲများကိုပါ သုံးသပ်ရပါသည်။ ။ ကွန်မန်ဒိုကို စိတ်မဝင်စား၌ မရတော့ပါ။ မကြာခဏ ကြုံနေ ကြားနေရပါသည်။ ။

တကယ်တော့ ကွန်မန်ဒို Commando ဟူသည့် စကားမှာ အာဖရိတိုက်တောင်ပိုင်းတွင် နေထိုင်သည့် ဘိုးဝါး Boer လူမျိုးများ ၏ စကားပင်ဖြစ်၏။

ဘိုးဝါးလူမျိုး ဆိုသည် မှာ ဒတ်ချ်လူမျိုးများ ပင်ဖြစ်သည်။ ။ ၎င်းတို့၏ မူလတိုင်းပြည်မှာ Dutch ခေါ် နယ်သာလန် Netherlands ဖြစ်၏။ ၁၈ ရာစုအစပိုင်း၌ ဥရောပတိုက်မှ တိုင်းပြည်အသီးသီး နယ်သစ်ပယ်သစ်များ ရှာဖွေကြရာ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ်၊ ဒတ်ချ်၊ စပိန်၊ ပေါ်တူဂီတို့ သည် ကမ္ဘာအနှံ့ ရွက်သင်္ဘောများ ဖြင့် သွားလာကြ၏။ အာရှ အာဖရိကနှင့် အမေရိကတို့ တွင် အခြေချနေထိုင်ကာ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြ၏။ Dutch ဒတ်ချ်လယ်သမား ရှာဖွေစွန့်စားသူများ သည် ၁

၈ ရာစုမှာ ပင် တောင်အာဖရိကသို့ရောက် လာပြီး Cape Colony ကိုတည်ထောင်၌ ဘိုးဝါး Boer အမည်ကိုခံယူခဲ့ကြ၏။ အာဖရိကတောင်ပိုင်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်စားသောက်၌ အဆင်ပြေသည် သာမက စိန်နှင့်ရွှေများ ပါထွက်ရှိသဖြင့် အင်္ဂလိပ်တို့ က မျက်စိကျခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့် နပိုလီယံစစ်ပွဲများ အပြီး၌ အင်္ဂလိပ်တို့ သည် စစ်အင်အားကို အသုံးပြုကာ ဘိုးဝါးတို့ ၏ Cape Colony ကို ၁၈၁၄ ခုနှစ် တွင် သိမ်းယူခဲ့ကြလေသည်။ ။

ဤတွင် မူလပထမ ကိုလိုနီတည်ထောင်သူ ဘိုးဝါးများ နှင့် စစ်ဖြစ်ကြရလေတော့သည်။ ။ စစ်နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားပြီး ၁၉၀၉ ခုနှစ်၌ အင်္ဂလိပ်တို့ က တောင်အာဖရိက ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကိုဖွဲ့စည်း၍ လွတ်လပ်ရေးပေးလိုက်မှ ဘိုးဝါးစစ်ပွဲ ပြီးဆုံးသွားတော့၏။ အနှစ် ၁၀၀ နီးပါးကြာမြင့်သည် ဟု ဆိုရပေမည်။

တောင်အာဖရိကပြည်ထောင်စု၏ ပထမဆုံးဝန်ကြီးချုပ်မှာ ဘိုးဝါးစစ်ပွဲများ ၌ အင်္ဂလိပ်တို့ အား ရဲရဲဝံ့ဝံ့ သဲသဲမဲမဲခုခံတိုက်ခိုက်ခဲ့သော ဘိုးဝါးဗိုလ်ချုပ် ဂျင်နရယ်ဘိုသာဖြစ်လေသည်။ ။

ဤဘိုးဝါးစစ်ပွဲများ အတွင်းမှာ ပင် အင်အားနည်းပါးသောဘိုးဝါးတို့ က ကွန်မန်ဒို Commando ခေါ် လက်ရွေးစင်အထူးတပ်ဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းကာ လှုပ်ရှားမှုနှေးကွေးသော ဗြိတိန်သျှခေါ် အင်္ဂလိပ်တို့ ၏ တပ်များကို လျှပ်တစ်ပြက် ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းအားဖြင့် အောင်မြင်မှုများ ရရှိကြသဖြင့် ကွန်မန်ဒိုဟူသော စကားသည် ဘိုးဝါးစစ်ပွဲကာလ (၁၈၉၉-၁၉၀၂) ခုနှစ်မှ စ၍ ခေတ်စားလာတော့၏။

ကွန်မန်ဒို၏ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့ဟူသည် သမားရိုးကျစစ်ဗျူဟာအမြင်အရ မဖြစ်နိုင်ဟု ယူဆရသော ရည်မှန်းချက်မျိုးကို သူနည်းသူဟန်ဖြင့် စွန့်စားတိုက်ခိုက်ကာ အောင်မြင်မှုရယူသော တပ်ဖွဲ့မျိုးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ။

တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ရည်မှန်းချက်တာဝန်ကို စွန့်စွန့်စားစား အခက်အခဲများကြားမှ အောင်မြင်အောင်တိုက်ခိုက်နိုင်သော တပ်ဖွဲ့ကို ဆိုလိုပါသည်။ ။

ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖွဲ့အား အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရာ၌ အောက်ပါအတိုင်းပါရှိ၏။ ။

Commando : Member of a body of men. Specially picked and trained for carrying out raids and making assaults.

ရည်မှန်းချက်များအား စီးနင်းတိုက်ခိုက် ချေမှုန်းရန်အတွက် အထူးရွေးချယ်လေ့ကျင့်ပေးထားသည့် လက်ရွေးစင်တစ်စုတစ်ဖွဲ့ကို ဆိုလိုပါသည်။ ။